

Tegevusteraapia teenuse osutamine Alzheimeri tõve diagnoosiga haigetele aastatel 2017-2021

Sissejuhatus. Alzheimeri tõvega patsientide igapäevatoimingutega hakkamasaamise säilitamiseks on soovitatav regulaarne kehaline aktiivsus ja võimalusel tegevusteraapia.

Indikaatori hindamiseks sedastati patsiendid, kellele aasta jooksul diagnoositi Alzheimeri tõbi Arvesse võeti esimene raviarve diagnoosituna neuroloogi või psühhiaatri poolt, ja arutati tegevusteraapia teenust saanute osakaal aastate lõikes. Teenusekoodidena tulid arvesse individuaalne ja grupis toimuv tegevusteraapia, individuaalne ja grupis toimunud füsioteraapia ning füsioteraapia esmatasandi tervisekeskuses. Teenusekoodide alusel eraldi täpsemat analüüsi ei tehtud.

Tulemuste tõlgendus. Teenust said läbi aastate 27–35% protsenti patsientidest, mis on eesti teenusepakkujate vähesust arvestades hea tulemus. Peab siiski arvestama, et sõltuvalt haiguse spetsiifikast ja individuaalsetest iseärasustest, ei pruugi see teenus olla kõigile haigetele sobiv, osadel juhtudel on eelistatud iseseisev ja/või hooldajate poolt suunatud füüsiline aktiivsus ja tõenäoliselt seda paljudel juhtudel ka tehti, aga kuna see ei peegeldu raviarvetel, siis võib jääda mulje et ravijuhendi soovitus järgitakse loodetust vähem.

Limitatsioonid. Füsioteraapia võis olla patsiendile määratud ka teistel põhjustel kui otseselt Alzheimeri tõve tõttu, ja seda ei ole võimalik koodide alusel täpsustada. Piiranguks analüüsil on ka see, et ei ole välja toodud piirkondade/haiglate vahelisi erinevusi, mis võimaldaks sedastada, kus see teenuslik vajaks eriti arendamist.

Kokkuvõte. Tegevusteraapia teenus Alzheimeri tõve haigetele vajab edasiarendamist ja selle kättesaadavust peab parandama, samuti arstide teadlikkust sellest võimalusest suurendama. Patsienti konsulteeriv arst peaks talle ja ta hooldajale rõhutama tegevusteraapia ja liikumise olulisust.

Võrdlus. Selget muutustrendi tegevusteraapiat/füsioteraapiat saanute osakaalus viie aasta jooksul sedastada ei saanud, võimalik on minimaalne teenusesaajate arvu kahanemine COVID epideemia ajal (nt võrreldes 35% 2018. aastal ja 29% 2019. aastal).

Ülla Linnamägi, L. Puusepa nim neuroloogide ja neurokirurgide selts